

تعریف رشته:

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری سالمندی در چارچوب سیاست های جامعه نگر و ارتقاء سطح سلامت قشر سالمند جامعه، پرستارانی با علم و مهارت در زمینه ارائه مراقبت های پرستاری فردی، خانوادگی و اجتماعی در سطوح مختلف پیشگیری (بهداشتی، تشخیصی- درمانی، بازتوانین و توانبخشی جسمی، روانی و اجتماعی) برای گروه سالمندان را تربیت می نماید. دانش آموختگان این رشته دارای تبحر و مهارت کافی در ارائه مراقبت های تخصصی پرستاری با هدف حفظ ارتقاء و بازگرداندن سطح سلامت همه جانبه (جسمی، روانی، اجتماعی و...) پیشگیری از بروز سندرم های سالمندی تا نوتوانی به فرد سالمند، خانواده و جامعه بوده و قادرند با بکارگیری اصول ارتباطات انسانی، نیازهای جسمی، روانشناختی، اجتماعی و فرهنگی- معنوی سالمند را در حیطه های مختلف خدمات پرستاری شناسایی کرده و به منظور ارتقاء کیفی مراقبت بهداشتی- درمانی و توانبخشی ویژه سالمندان و توسعه سالمندی سالم و فعال اقدامات لازم را مبذول فرمایند.

شرایط و نحوه پذیرش در دوره:

پذیرش دانشجو در این رشته تابع ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود. داوطلبان برای ورود به دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری سالمندی علاوه بر صلاحیت های عمومی باید شرایط ذیل را داشته باشند:

- دارا بودن مدرک کارشناسی داخل یا خارج از کشور مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فلسفه (ارزش ها و باورها):

در راستای فلسفه حاکم بر جامعه، فلسفه اسلامی زیربنای طراحی برنامه آموزشی رشته کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی قرار گرفت؛ از آنجا که از دیدگاه فلسفه اسلام تربیت برای تنویر ذهن و ایجاد و حفظ ارزش های انسانی و سجایای اخلاقی است. ارزش ها و باورها نیز متاثر از این فلسفه ذکر شده است.

در این برنامه بر ارزش های زیر تاکید می شود:

- رعایت اصول اخلاقی و انسانی در ارتباط با سالمند و خانواده وی
- رعایت و حفظ حقوق افراد سالمند و خانواده آنان
- حفظ کرامت و شان افراد سالمند و خانواده آنان
- رعایت عدالت در ارائه خدمات به سالمندان و خانواده آنان
- حمایت مددجوی سالمند در فائق آمدن بر ناتوانی و ارتقاء سطح کارآمدی و توانمندی خویش
- توسعه مهارت های خودمراقبتی در مددجوی سالمند
- حمایت و تقویت خوداتکایی، استقلال عملکردی در فعالیت های جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی سالمند
- مشارکت سالمند، مراقبین سالمند و خانواده آنان در تصمیم گیری های مرتبط با خدمات مراقبتی سلامت محور سالمندی
- تلاش در جهت تحقق سالمندی سالم، فعال، موفق و مولد
- بهبود مداوم کیفیت اقدامات و خدمات پرستاری سالمندان
- پیروی از اصول اخلاقی زیستی و قانونی حاکم بر جامعه
- حرفه ای شدن پرستاران در ارائه خدمات به سالمندان و خانواده آنها
- همکاری بین حرفه ای و تیمی جهت ارائه خدمات با کیفیت به سالمندان و خانواده آنها
- یادگیری مادام العمر جهت ارائه خدمات با کیفیت به سالمندان و خانواده آنها
- پاسخگویی حرفه ای ارائه خدمات به سالمندان و خانواده آنها
- شفافیت و صداقت در انجام امور محوله

- حفظ سلامت و ایمنی سالمند در محیط
- کسب استقلال مهارت فراگیران در مراقبت از سالمندان
- جامع نگری و شبکه مراقبت از سالمندان در خانواده، مراکز نگهداری و بیمارستان
- کاهش و برطرف کردن نگرش سن پرستی (Agesim) در نظام سلامت و جامعه

چشم انداز (Vision)

چشم انداز این برنامه تربیت پرستاران متبحر و متخصص در حوزه مسائل جسمی، روانی، اجتماعی و معنوی سالمندی شامل موارد زیر می باشد:

رشته کارشناسی ارشد پرستاری سالمند در ۱۰ سال آینده در کشور، با کاربست استاندارد های جهانی، افزایش به کارگیری تدابیر مدیریتی، آموزشی و پژوهشی در مراقبت از سالمندان جایگاه خود را در عرصه های مختلف ارائه خدمات در کلیه سطوح پیشگیری از طریق نوآوری در آموزش، تحقیق و مراقبت مددجو- بیمار محور مشخص و تثبیت خواهد کرد. دانش آموختگان پرستاری سالمندی، در مسیر ارائه خدمات تخصصی، اثربخشی و مقرون به صرفه در جهت اعتلای سلامت سالمندان جامعه و بهبود کیفیت زندگی آنان در تمام عرصه های مراقبت از سالمندان تلاش نموده و به سطح مراقبتی کشورهای برتر منطقه دست خواهند یافت.

چشم انداز گروه پرستاری سالمندی دانشکده پرستاری بجنورد تا ۱۰ سال آینده؛ دستیابی به مرجعیت در ارائه خدمات جامع مراقبتی و خود مراقبتی به آحاد افراد سالمند با تدوین برنامه در سه سطح؛ برنامه ریزی کوتاه مدت (تدوین برنامه مراقبتی برای افراد سالمند وابسته به تخت با استفاده از منابع موجود در استان) میان مدت (آماده سازی افراد میانسال برای تطابق با دوران سالمندی برای دستیابی به زندگی بهتر در دوران سالمندی) و بلند مدت (آموزش نوجوانان و جوانان برای کسب زندگی سالم در دوران میانسالی و سالمندی) میباشد.

رسالت (Mission)

رسالت عمده کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی عبارت از حفظ و ارتقاء سلامت همه جانبه سالمندان، پیشگیری از بیماریها و ناتوانی ها با هدف توانمندسازی و باز توانی سالمندان، ارتقاء سالمندی سالم و موفق بوسیله گسترش ساختارها و زیرساخت های مراقبتی تخصصی و ارتقاء روند مراقبت های پرستاری است. در این راستا تربیت دانش آموختگانی کارآمد، با دانش، مهارت و توانمندی های لازم برای ارائه مشاوره و آموزش پیشگیرانه، مراقبت های بالینی و پژوهش در مراقبت از سالمندان و خانواده آنها براساس مراقبت خانواده محور ضروری است. همچنین رسالت ما ارائه مدل های نوآورانه مراقبت از سالمندان سالم و سالمندان مبتلا به بیماری های حاد و مزمن، پیشرفته یا تهدید کننده زندگی با هدایت و رهبری اساتید این رشته و انجام پژوهش مبتنی بر نیاز است که موجب دانش جدید در پیشرفت علم و کیفیت زندگی سالمندان شود. اینگونه فعالیت ها را با بهره گیری از رویکرد بین رشته ای و فرارشته ای انجام می شود و کرامت و شان تمام ذینفعان این برنامه همواره باید حفظ و مدنظر قرار گیرد.

رسالت و اهداف گروه پرستاری سالمندی دانشکده پرستاری بجنورد علاوه بر ارزش های ذکر شده فوق در برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری سالمندی با تاکید بر مشارکت فرد سالمند و اعضای خانواده وی در ارتقاء و بهبودی شرایط زندگی فرد سالمند با حفظ بهترین وضعیت عملکرد روزانه زندگی می باشد.

اهداف کلی:

هدف کلی رشته کارشناسی ارشد ناپیوسته پرستاری سالمندی ارائه مراقبت و خدمات پرستاری به جمعیت سالمندان جامعه کشور می باشد. این هدف از طریق تربیت دانش آموختگانی محقق می گردد که دارای دانش، نگرش و توانمندی

های لازم در حوزه سالمندی و مراقبت ها و توانایی های لازم (رفتارهای حرفه ای ، مهارت‌های ارتباطی، مهارت در بکارگیری فن آوری اطلاعات ، خودآموزی مستمر، پژوهش و بکارگیری یافته های معتبر پژوهشی در امر ارائه خدمات ، مدیریت و ارتقاء کیفیت مراقبت ها ، توانایی حل مسئله ، مستندسازی اقدامات و سرویس های تخصصی ارائه شده) می باشند.

نقش های دانش آموختگان در جامعه:

دانش آموختگان این رشته دارای نقش های مراقبتی، آموزشی، پژوهشی، پیشگیری، حمایتی / مشاوره ای و مدیریتی در مراکز مراقبتی از سالمندان و جامعه می باشند.

وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis)

نقش مراقبتی:

- تشخیص مشکلات مراقبتی سالمندان و ارائه مراقبت های پرستاری حرفه ای و ارزیابی مداخلات لازم پرستاری جهت سالمندان نیازمند به مراقبت در بیمارستان ها و مراکز نگهداری سالمندان
  - طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های مراقبتی برای سالمندان در خانواده
  - به کار بستن قواعد و رفتار حرفه ای در تعامل با همکاران، مددجویان و خانواده سالمندان
- نقش آموزشی:

- آموزش و مشاوره به سالمند، خانواده و جامعه در سطوح پیشگیری اول، دوم و سوم
- استفاده از اطلاعات و دانش جدید و به روز و به کارگیری آن در جهت بهبود ارائه خدمات پرستاری
- روزآمد نمودن مستمر دانش و مهارت کارکنان در حیطه سالمندی با استفاده از روش های متداول آموزش مداوم
- توسعه فعالیت های آموزشی بین رشته ای سالمندی

نقش پژوهشی:

- طراحی و اجرای پژوهش های راهبردی در مورد چالش های در ارائه خدمات به سالمندان
  - تهیه و تولید شواهد معتبر و مقالات علمی پژوهشی در زمینه مراقبت از سالمندان
  - راه اندازی و ایجاد شبکه های مراکز پژوهشی سالمندی در حیطه های مختلف خدمات مراقبت از سالمندان در سطوح اول ، دوم و سوم نظام سلامت
  - ایجاد و توسعه همکاری های پژوهشی و فناورانه بین المللی در زمینه سالمندی
- نقش پیشگیری:

- بررسی و تحلیل وضعیت سلامتی و تشخیص مشکلات سالمندان و مراقبین آنها
- طراحی ، اجرا و ارزشیابی برنامه های ارتقای سالمندی سالم و فعال
- تصمیم سازی و سیاست گذاری در زمینه پیشگیری از بیماری ها ، حفظ و ارتقای سلامت سالمندان و مراقبین آنها

نقش مشاوره ای / حمایتی:

- شناسایی و تحلیل مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی سالمندان
  - معرفی منابع حمایتی و تامین اجتماعی موجود در جامعه و مراکز نگهداری به سالمندان و مراقبین آنها
  - طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های مشاوره ای سلامت محور به سالمندان و مراقبین آنها
- نقش مدیریتی:

- تحلیل نظام ارائه خدمات به سالمندان جامعه و کنترل کیفی رویه های موجود

- بهینه نمودن روند ارائه خدمات پرستاری با برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های مراقبتی و تامین سلامت سالمندان
- تحلیل موقعیت و راه اندازی انواع مراکز نگهداری و مراقبت کوتاه و طولانی مدت از سالمندان
- توسعه و بهبود زنجیره مراقبت دوسویه از سالمندان بین مراکز مراقبتی و جامعه
- جلب مشارکت سازمان های خیریه، مردم نهاد و عمومی غیردولتی (سازمان تامین اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی و...).

- طول دوره و تعداد واحدها
- طول دوره: مطابق آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.
- تعداد کل واحد: ۳۲ واحد
- تعداد واحدهای اختصاصی اجباری (Core): ۲۶ واحد
- تعداد واحدهای اختصاصی اختیاری (Non Core): ۲ واحد
- تعداد واحد پایان نامه: ۴ واحد

*وظایف گروه با توجه به سیاست ها، اهداف و توانمندی های اعضای گروه :

- برقراری ارتباط منظم علمی و آموزشی با گروه های بالینی مرتبط با پرستاری سالمندی
- به کارگیری روش های نوین آموزش نظری و عملی مانند شبیهسازی (Simulation) و آموزشهای مجازی (توانمندی گروه: وجود اعضا هیات علمی با گرایش آموزش در پرستاری در مقطع PhD، هم چنین گذراندن دوره های آموزشی مختلف در زمینه روش های تدریس و ارزشیابی نوین در ارائه دروس نظری و بالینی توسط اعضای گروه).
- تشویق و ترغیب دانشجویان در جهت کاربردی نمودن پایان نامه ها با بهره برداری از متدولوژی های پژوهشی روزآمد (توانمندی گروه: وجود اعضای هیات علمی آشنا با متدولوژی های متنوع تحقیق کمی، کیفی و ترکیبی).
- گسترش ارتباط با گروههای پرستاری سالمندی سراسر کشور به منظور بهره گیری از تجارب دیگر دانشکده ها (توانمندی گروه: حضور یکی از اعضای گروه در کارگروه توسعه علوم پرستاری، حضور فعال اعضای گروه در وبینارهای تخصصی مربوطه).
- ارائه خدمات تخصصی مشاوره ای برای مراقبت از سالمندان به مراکز مراقبت در منزل
- ارائه خدمات تخصصی مشاوره مراقبتی به مراکز مراقبت از سالمندان
- ارائه خدمات آموزشی ارتقای سلامت عمومی سالمندان در صدا و سیما